

Teater uues arlekiinikuues

Kui "Naiste kool" on vaadatud, tahaks nii mõnegi lavastaja Salong Teatrisse komöödia kooli saata pingevaba kergust ja sära, tempot ja mängurõõmu õppima!

Dajan Ahmetovi lavastuse võtmeks on Molière'igi mõjutanud *commedia dell'arte*'i laad. Meie tekstikesksema teatri taustal on vallatu arlekinaad laulude, tantsude ja pantomiimiga (helilooja Reet Kõiv, liikumine Tiina Mölder) värske ja andekas vaheldus. "Naiste kooli" mängitakse hoogsalt, otsekui ainsa hingetõmbega. Misanstseenid on leidlikud, üllatavad. Molière'i teksti on päris tublisti lühendatud, aga värs kõlab ludusalt ja liikuvalt. Käeped ei löhu komöödia mõtet. August Sanga tõlkesse on Margus Lepa töötuluses pillatud kaasaegseid märksõnu (näiteks deodorant, kasiino, loto...) — see ei mõju pealetükkivalt, vaid haakub sundimatult stiiliga.

Estraadivaba Margus Lepa

Kunstnik Tiiu Übi on neutraalsele foonile pillanud vaid mõned arlekiinikuue ruudud kui päikesekillud. Kuus erksas teatraalses kostüümis näitlejat mahuvad tillukesele lavale lahedasti ära. Muud seal ju polegi, ei kulisse, ei rekvisiite, ainult suur tükk pidulikku sametkangast. Ses punases sametis on aga varjul ammendamatud mänguvõimalused: see pole üksnes vahesein, ja eesriie ja sirm, vaid muutub osaliste käes ka pingiks, lootsikuks, vankriks, kõnepuldiks, koguni kirjaks ja rahakukruks... Imelised metamorfoosid! Kui Margus Lepa Arnolphe punktvalguses monoloogi lausub, heidetakse kangas talle õlule kui kuninglik keep või tooga.

Arnolphe on valges rüüs kui Pierrot. Margus Lepa mängus domineerib

Molière'i "Naiste kool".
Dajan Ahmetovi lavastus
Salong Teatris

esimeses vaatuses krutskilise koomika. Näitleja saab kiiresti saaliga kontakti, sedavõrd väikeses mänguruumis on distantsivaba silmside publikule paeluv.

Teises vaatuses võib Margus Lepa osalahenduses märgata ka nukramaid noote. Arnolphe, kes aina oli uljalt veendunud, et valitseb intriigi ja hoiab sündmuse kontrolli all, mõistab äkki, et ei leia iial Agnèsi vastuarmastust. Siis ongi ta silmis ehtne Pierrot' pilk, kurb ja unelev — see eksib sinna kui kogemata, vihjamisi, aga seda usutavama hingevaluga.

Selles rollis sulanduvad bravuursed ja minoorised toonid huvitavalt kokku, just mahedam ja pehmem huumor on Margus Lepa puhul uudne. (Estraadimaine on näitlejate jaoks üks ohtlikumaid karisid: Margus Lepa "Naiste koolis" on hea märk Salong Teatri eelarvamustevabast, avastuslikust lähenemisest. Analoogiline meeldiv üllatus oli ju ka Raimo Aasa roll "Kassimängus".) Vaid päris lavastuse lõpus oleks Arnolphe vääriud veel üht suurt plaani, säravat hüüumärki või hoopis nukrat küsimärki.

Arlekiinikuub üll

Peaosalist ümbritsevad Salong Teatri noored näitlejad, särasilmised. Liikuvad, helisevate hääletega: Kadri Oim (võluvalt nukulik Agnès), Erki Aule (prillidega nooruk Horace, esimeseks armastajaks koomiliselt ebatüüpiline), Triin Püvi ja Voldegar Tilgor (kaval t-enritepaar), Toomas Krall

Erki Aule ja Toomas Krall Salong Teatri arlekinaadlikkus "Naiste koolis".

VAHUR LÖHMUS

(Notar, Chrysalde). Aeg-ajalt mängivad nad kõik igasuguseid elusaid ja clutuid rolle: lendlevat liblikat, kajakat, kala, puud, redelit... Tantsiskleva kergusega sünnivad need lõbusad vahelad, teravmeelsed sürpriisid. Näiteks kui Arnolphe noorte armunute saladusi kuulatades ühest seinast teise kargleb ja siis "okslikuks tüveks" tardub, rahustab Horace Agnèsi: "See on puu, Lepapuu!" Üks vaimukamaid etüüde teiste seas on Arnolphe'i ja Chrysalde'i

õngitsemine, mis sujuvalt muutub napsitamiseks: iga kord, kui dialoogis kõlab märksõna "kaine", rüübatakse otsustavalt, kuni maailm meeste jalge all ikka ägedamalt dõtsuma hakkab, nii et tuigerdav tundmus saaligi kandub.

Tegelaste liikumine marionett-nukkadena on samuti lavastust läbiv kujund — kuni finaali eel on kõik kui nukud üle sirmi rippu, ja Arnolphe juhhib neid kujuteldavaist nõõridest.

Vaimukaid nalju puistatakse "Naiste kooli" lavastuses kui varrukast, kummatigi mõdotundlikult ja täpselt. Improvisatsioonigi on puhas ja korrasstatud, ei tulva hetkekski hooletult üle kallaste. Oskus loobuda on teadagi peenikene kunst.

"Naiste kool" on rõõmus, tiivustav lavastus. Molière'i vaim tantsiskles kui muu seas mööda, arlekiinikuub üll.

PILLE-RIIN PURJE